

EBI 2020 m. darbo programa

SANTRAUKA

Ižanga

1. Pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama EBI, EBI darbo programoje, remiantis institucijai nustatytais įgaliojimais, išsamiai apžvelgiami jos ateinančių kelerių metų tikslai ir veiklos sritys.
2. EBI darbo programos planavimas yra itin svarbi veikla įgyvendinant institucijos strategiją bei nustatant prioritetines užduotis ir kartu skirstant išteklius. EBI darbo programą sudaro metinė ir daugiametė darbo programos.
3. 2020–2022 m. daugiametėje darbo programoje apibrėžti EBI pasiūlyti ateinančių kelerių metų strateginiai prioritetai, apibendrinti pagrindiniai tikslai, suformuluoti pagal reglamente nustatytus įgaliojimus ir atitinkamus ES bankininkystės sektoriaus teisės aktus.
4. Kiekviena strateginė veiklos sritis papildoma metinės darbo programos veiklos sritimis, o šių sričių apraše išsamiai išdėstomi per metus įvykdytini uždaviniai ir tam reikalingi ištekliai. Taip užtikrinamas skaidrumas ir atskaitomybė EBI suinteresuotiesiems subjektams, o organizacijos viduje kasdienė veikla ir procesai susiejami su strateginėmis veiklos sritimis.

Rizikos mažinimo priemonių rinkinio ir visuotinių standartų įgyvendinimo ES rėmimas

5. 2020 m. EBI intensyviai imsis veiksmų dėl rizikos mažinimo priemonių (RMP) rinkinio įgaliojimų, siekdama parengti 2 lygio reglamentus, būtinus, kad būtų įgyvendinta nauja Kapitalo reikalavimų direktyva (KRD), naujas Kapitalo reikalavimų reglamentas (KRR) ir nauja Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyva (BGPD), ir pradėtas taikyti Investicinių įmonių direktyvos (IFD) ir (arba) Investicinių įmonių reglamento (IJR) režimas ir Padengtųjų obligacijų direktyva. Šie reglamentavimo sistemos pakeitimai bus įgyvendinami vadovaujantis aiškiais veiksmy gairėmis ir jais siekiama i) sumažinti pernelyg didelį svertą, ii) sumažinti ilgalaikio finansavimo riziką, iii) sumažinti rinkos riziką, didinant sistemos jautrumą rizikai ir užtikrinant didesnį proporcingumą, ir iv) palengvinti reikalavimų laikymosi našta mažesnėms įstaigoms.
6. Viena iš pagrindinių sričių bus labiau rizika pagrįstų reikalavimų, keliamų rinkos rizikai, įgyvendinimas po to, kai Bazelio komitetas atliks esminę prekybos knygos peržiūrą. Pakeitimais bus i) nustatytos aiškesnės taisyklės dėl taikymo srities, siekiant užkirsti kelią reguliaciniam arbitražui, ii) padidintas proporcingumas ir iii) sugriežtintos vidaus modelių taikymo sąlygos, kad būtų padidintas nuoseklumas ir rizikos koeficiento palyginamumas tarp bankų. EBI išdėstė savo svarstymus dėl pagrindinių įgyvendinimo klausimų, kurių tikimasi iš naujos rinkos ir sandorio šalies kredito rizikos principų, visų pirma savo 2017 m. gruodžio 18 d. paskelbtame diskusijoms skirtame dokumente dėl persvarstytos rinkos rizikos ir sandorio šalies kredito rizikos sistemų įgyvendinimo ES. EBI darbas¹ šioje srityje suskirstytas į keturis etapus. 2020 m. numatoma įgyvendinti ataskaitų teikimo reikalavimą (FRTB

¹ EBI gairės dėl naujų rinkos ir sandorio šalių kredito rizikos vertinimo metodų: <https://eba.europa.eu/documents/10180/2844544/EBA+roadmap+for+the+new+market+and+counterparty+credit+risk+approaches.pdf>

- standartizuotas metodas) ir pagrindines FRTB dalis, persvarstant vidaus modelį ir ne prekybos knygos pozicijų, kurioms gresia užsienio valiutos arba biržos prekių kainos rizika, vertinimą.
7. Kitas svarbus prioritetas – parengti EBI IRB veiksmų planą², skirtą minimaliems kredito rizikos kapitalo reikalavimams apskaičiuoti. Tai susiję su susirūpinimą keliančiais klausimais dėl pernelyg didelio kredito rizikos kapitalo reikalavimų kintamumo, atsirandančio dėl vidaus modelių taikymo. Šio veiksmų plano įgyvendinimo tikslas – padidinti Europos institucijų vidaus rizikos vertinimo ir kapitalo reikalavimų tvirtumą ir palyginamumą, taip pat didinti modelių ir jų rezultatų skaidrumą, kad būtų atkurtas pasitikėjimas IRB modelių taikymu. Todėl plane numatytos trys veiklos kryptys: i) peržiūrėti IRB metodo reguliavimo sistemą, kuri, kaip manoma, apima geresnį kredito rizikos mažinimo metodų praktinį veikimą ateinančiais metais; ii) užtikrinti priežiūros nuoseklumą, tinkamai naudojant lyginamąją analizę, apimančią 9-ojo TFAS modeliavimą, ir iii) didinti skaidrumą remiantis standartizuotais ir palyginamais modeliais.
  8. Atsižvelgdama į naują Investicinių įmonių direktyvą ir Investicinių įmonių reglamentą, EBI sutelks dėmesį į įgaliojimus, susijusius su kapitalo reikalavimais ir kapitalo sudėtimi, konsoliduota priežiūra, ataskaitų teikimu, informacijos apie 3 ramstį atskleidimu, kredito įstaigų kriterijais ir koncentracijos rizika.
  9. EBI, remdamasi nauja Padengtųjų obligacijų direktyva, parengs tris ataskaitas, kuriose bus stebimas padengtųjų obligacijų rinkos veikimas, lygiavertis trečiųjų šalių padengtų obligacijų vertinimas ir plėtra naudojantis sąlyginėmis perleidžiamosiomis struktūromis.
  10. Reguliavimo lygmens įtraukimo į RMP rinkinį metu EBI bendradarbiaus su Komisija, o vėliau – su teisės aktų leidėjais, kad paremtų susitarimo „Bazelis III“ standartų įgyvendinimą ES, o po savo patarimų paskelbimo iki 2019 m. vidurio EBI pateiks daugiau įrodymų, kurių gali reikėti vykdant teisėkūros procesą.
- Veiksmingų priežiūros konvergencijos ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodų ir priemonių pateikimas*
11. Siekiant įgyvendinti RMP priemonių rinkinį ir pasirengti taikyti Europoje naujus visuotinius standartus, reikia iš naujo apvarstyti keletą svarbių 2 ramsčio politikos aspektų, kad būtų užtikrinta didesnė konvergencija priežiūros srityje. EBI pradės konsultacijas dėl 2 ramsčio peržiūros, geresnio proporcingumo principo įtraukimo, suderinamumo su 1 ramsčiu ir kapitalo ir likvidumo taikymo politikos lygmenų.
  12. Pagrindinių prudencinių nuostatų įgyvendinimo stebėseną yra naudinga bankams ir naudinga priežiūros konvergencijos požiūriu. EBI toliau stebės, kaip laikomasi nuostatų dėl nuosavų išteklių ir likvidumo, didžiausią dėmesį skirdama kapitalo ir įsipareigojimų priemonėms, nuosavų lėšų priemonių tęstinumo panaikinimui ir naudojimuisi teise veikti savo nuožiūra likvidumo sandorių srityje apskaičiuojant padengimo likvidžiuoju turtu rodiklį (LCR).
  13. EBI atliks dar vieną testavimą nepalankiausiomis sąlygomis visoje ES pagal savo ankstesnį sprendimą, kuriuo siekiama nustatyti, kad testavimas atliekamas du kartus per metus. 2020 m. sprendimas vykdyti

² Pažangos rengiant IRB veiksmų planą ataskaita: <https://eba.europa.eu/-/eba-publishes-report-on-progress-made-on-its-roadmap-to-repair-irb-models>.

kitą testavimą nepalankiausiomis sąlygomis visoje ES buvo grindžiamas nuolatinės ES bankų pažangos stiprinant savo kapitalo pozicijas pripažinimu. Esminiai pakeitimai nebus įtraukti į testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodą, kurio taikymas ir toliau bus ribojamas vadovaujantis principu „iš apačios į viršų“. Vis dėlto metodika bus patobulinta, be kita ko, įtraukiant pagrindinius pasiūlymus, gautus iš bankų atliekant ankstesnį testavimą. Atsižvelgdama į tolimesnę perspektyvą, EBI toliau bendradarbiaus su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl galimų esminių testavimo nepalankiausiomis sąlygomis visoje ES sistemos pakeitimų.

Siekis sukurti integruotą ES duomenų kaupyklą ir vienodą ataskaitų teikimo sistemą

14. EBI siekia užbaigti paskutinį EUCLID projekto etapą, kuriame didžiausias dėmesys bus skiriamas EBI priežiūros duomenų platformos patobulinimui, kuriuo bus remiamas duomenų rinkimas, tvirtinimas, integravimas ir ataskaitų stebėseną. Šio darbo kulminacinis taškas – EBI, veikianti kaip ES masto duomenų kaupykla, kuria naudojasi kompetentingos institucijos ir visuomenė. EBI taip pat atliks galimybių studiją dėl integruotos ES ataskaitų teikimo sistemos sukūrimo.

Kova su pinigų plovimu – tikras ES prioritetas

15. EBI, bendradarbiaudama su kitomis Europos priežiūros institucijomis (EPI), stiprins savo vaidmenį nacionalinių institucijų vykdomos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priežiūros srityje, vadovaudamasi Komisijos komunikatu dėl kovos su pinigų plovimu veiksmų plano. EBI prisidės prie finansinės sistemos naudojimo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais prevencijos:

- a. tęsdama savo darbą, susijusį su politikos plėtojimu, priežiūros įgyvendinimu ir konvergencija;
- b. stiprindama savo vaidmenį su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika ir kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priežiūra susijusios informacijos rinkimo, analizės ir sklaidos srityje;
- c. naudodamasi įgaliojimais prašyti, kad nacionalinės kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priežiūros institucijos ištirtų galimus ES teisės pažeidimus ir apsvarstytų galimybę prašyti, kad įstaiga nutrauktų tam tikrą veiklą;
- d. atlikdama nacionalinių kompetentingų institucijų požiūrio į kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu priežiūrą vertinimą ir tarpusavio vertinimą, taip pat atlikdama nacionalinių kompetentingų institucijų vertinimą pagal riziką;
- e. bendradarbiaudama ir palaikydama ryšius su finansinės žvalgybos padaliniais (FŽP) bei su trečiųjų šalių partneriais kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje.

Indėlis į tvirtą finansinių inovacijų ir tvarumo plėtrą

16. Komisija 2018 m. kovo 8 d. taip pat paskelbė tvaraus ekonomikos augimo finansavimo veiksmų planą ir paragino EPI remti jo įgyvendinimą. 2020 m. EBI toliau įtrauks aplinkosauginius, socialinius ir valdymo (ASV) aspektus į savo bendrą veiklą ir užbaigs savo parengiamojo darbo, susijusio su viešu informacijos atskleidimu ir rizikos vertinimu tvirtų finansų srityje, antrąjį etapą, parengdama diskusijoms skirtą dokumentą dėl ASV aspektų įtraukimo į rizikos valdymo ir priežiūros veiklą (KRD ir IJD nustatyti

įgaliojimai). EBI taip pat atliks parengiamąjį darbą, susijusį su turto klasifikacija ir prudenciniu vertinimu tvarumo požiūriu (KRR ir IJR nustatyti įgaliojimai). Be to, EBI pateiks Europos priežiūros institucijų jungtinio komiteto sąlygų dokumentą dėl informacijos atskleidimo (investavimo ir konsultavimo veikla).

17. EBI ir toliau įgyvendins „FinTech“ veiksmų planą, stebėdama finansines inovacijas ir užtikrindama, kad reguliavimas būtų technologiškai neutralus, ir kartu vertindama poveikį verslo modeliams ir reguliavimo sričiai. EBI toliau stiprins Europos inovacijų forumą (angl. *European Forum of Innovation Facilitators (EFIF)*), sukurtą siekiant skatinti bendradarbiavimą ir sudaryti palankesnes sąlygas išplečiamumui visoje ES. EBI taip pat plėtos teminį darbą kriptovaliutų ir paskirstytojo registro technologijos srityse ir įvertins galimybę įdiegti suderintą kibernetinio atsparumo testavimo sistemą.

Skatinimas sukurti bankų ar investicinių įmonių pertvarkymo įgyvendinimo sistemą

18. Kalbant apie naująjį Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą (BGPD), EBI suteiks įgaliojimus, pirmiausia susikoncentruodama į pertvarkymo sistemos, pavyzdžiui, MREL, veiksmingumo didinimui būtinus įgaliojimus. EBI taip pat sutelks dėmesį į kai kuriuos praktinius aspektus, kylančius iš vietoje vykdomos įgyvendinimo patirties, kurie, atrodo, yra būtini pertvarkymo sprendimams vykdyti, ypatingą dėmesį skiriant gelbėjimui privačiomis lėšomis.

Kita

19. EBI toliau skatins vartotojų apsaugą, atsižvelgdama į savo 2019 m. vartojimo tendencijų ataskaitą, vykdydama priežiūros veiklos stebėseną ir vertindama indėlių garantijų sistemos (IGS) įgyvendinimą. EBI taip pat toliau užtikrins veiksmingą Antrosios mokėjimo paslaugų direktyvos įgyvendinimą, nes 2020 m. bus pirmieji pilni metai, kada vartotojai galės pasinaudoti didesniu pasirinkimu ir didesne konkurencija.

20. EPI peržiūros teisės aktai įsigalios 2020 m. sausio 1 d., tad EBI dirbs siekdama įgyvendinti savo Steigimo reglamento pakeitimus. EBI įgis naujų kompetencijų kovos su pinigų plovimu srityje (kaip minėta pirmiau) ir įsteigs šiam darbui atlikti atskirą komitetą. Be to, atsiras papildomų užduočių vartotojų apsaugos srityje ir dėl ASV veiksnių, taip pat užduočių, susijusių su EBI techniniu vaidmeniu vykdamas lygiavertiškumo stebėseną.

EBI misija

21. EBI misija – sukurti vieningą ES bankininkystės sektoriaus reglamentavimo ir priežiūros sistemą, kad būtų užtikrintas bendrosios rinkos veiksmingumas, skaidrumas ir stabilumas ir ji būtų naudinga vartotojams, verslo įmonėms ir platesniam ekonomikos sektoriui.
22. Pagrindinė EBI užduotis – savo rengiamais privalomaisiais techniniais standartais ir gairėmis prisidėti prie bendro Europos bankininkystės taisyklių sąvado rengimo. Bendro taisyklių sąvado paskirtis – sukurti visos ES finansų įstaigoms skirtas bendras prudencines rizikos ribojimo taisykles, kuriomis remiantis galima kurti vienodas sąlygas ir užtikrinti aukštą indėlininkų, investuotojų ir vartotojų apsaugos lygį.
23. EBI taip pat tenka svarbus vaidmuo skatinant priežiūros ir pertvarkymo praktikos konvergenciją, siekiant užtikrinti vienodą prudencinių taisyklių taikymą. Galiausiai EBI įgaliota vertinti ES bankininkystės sektoriaus rizikos ir pažeidžiamas sritis, pirmiausia, rengdama reguliarias rizikos vertinimo ataskaitas ir atlikdama testavimą nepalankiausiomis sąlygomis visos ES lygmeniu.
24. Kitos užduotys, įtrauktos į EBI įgaliojimus:
- nacionalinių valdžios institucijų tariamai netinkamo arba nepakankamo ES teisės aktų taikymo tyrimas;
  - sprendimų priėmimas dėl atskirų kompetentingų institucijų arba finansų įstaigų nepaprastosios padėties atvejais;
  - tarpininkavimas sprendžiant tarpvalstybinius kompetentingų institucijų ginčus;
  - nepriklausomos Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos patariamąsias įstaigas funkcija;
  - vadovaujantis vaidmuo skatinant vartotojams skirtų finansinių produktų arba paslaugų rinkos skaidrumą, paprastumą ir teisingumą visoje vidaus rinkoje.
25. Kad galėtų atlikti šias užduotis, EBI įgaliota parengti keletą reguliuojamojo ir nereguliuojamojo pobūdžio dokumentų, įskaitant privalomuosius techninius standartus, gaires, rekomendacijas, nuomones ir *ad hoc* arba reguliariai teiktinas ataskaitas.